

De Tweede Wereldoorlog (1939-1945)

- 1p 24 Op 14 mei 1940 bombardeerden Duitse vliegtuigen de stad Rotterdam. Wat was de reactie van Nederland op het bombardement?
- A Nederland capituleerde.
 - B Nederland mobiliseerde het leger.
 - C Nederland verklaarde Duitsland de oorlog.
 - D Nederland werd neutraal.
- 1p 25 Van juli tot en met oktober 1940 voerde het Duitse leger een oorlog die geheel werd uitgevochten met vliegtuigen.
→ Noem de naam waaronder deze luchtoorlog bekendstaat.
- 1p 26 Vanaf 1941 stelde de Duitse bezetter verplicht dat iedere Nederlander van 15 jaar en ouder een persoonsbewijs bij zich had. Een Nederlandse ambtenaar kreeg de opdracht om het persoonsbewijs te ontwerpen. De ambtenaar deed zijn best om een persoonsbewijs te maken dat niet te vervalsen was.
Na de oorlog werd de ambtenaar veroordeeld, omdat men hem een collaborateur vond.
→ Geef een argument voor deze veroordeling.
Doe het zo:
Men vond de ambtenaar een collaborateur, omdat ... (geef een argument).
- Gebruik bron 15.*
- 1p 27 Is de poster gemaakt **vóór** of **na** 1941? Verklaar je antwoord.
Doe het zo:
De poster is gemaakt ... (kies uit: vóór / na) 1941, omdat ... (geef een verklaring).
- 1p 28 In 1942 werden in de Verenigde Staten personen van Japanse afkomst in kampen opgesloten.
→ Noem de militaire gebeurtenis in 1941 die de aanleiding was voor deze maatregel.
- 2p 29 Een invulopdracht over de Februaristaking:
- 1 De Februaristaking vond plaats in ... (**1941 / 1944**).
 - 2 De aanleiding voor de staking was ... (**de gedwongen tewerkstelling / een razzia op Joden**).
 - 3 De staking eindigde omdat de Duitse bezetter ... (**de stakers hun zin gaf / met geweld ingreep**).
- Maak de zinnen kloppend door telkens de juiste keuze te maken.
Doe het zo:
zin 1: ... (kies uit: 1941 / 1944)
zin 2: ... (kies uit: de gedwongen tewerkstelling / een razzia op Joden)
zin 3: ... (kies uit: de stakers hun zin gaf / met geweld ingreep)

Gebruik bron 16.

- 1p 30 Spelen de rechtszaken zich wel of niet af binnen een rechtsstaat?
De rechtszaken spelen zich
- A niet af binnen een rechtsstaat, want de zitting was openbaar.
 - B niet af binnen een rechtsstaat, want er was geen eerlijk proces.
 - C wel af binnen een rechtsstaat, want de zitting was openbaar.
 - D wel af binnen een rechtsstaat, want er was een eerlijk proces.
- 2p 31 Tijdens de Duitse bezetting van Nederland was het niet toegestaan om foto's te maken van razzia's.
→ Leg uit waarom de Duitse bezetter niet wilde dat mensen in Nederland foto's van razzia's te zien kregen.
Doe dit door:
- eerst aan te geven wat een razzia is
 - en daarna een reden te geven waarom de Duitse bezetter niet wilde dat mensen in Nederland foto's van razzia's te zien kregen.
- 2p 32 Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden vanuit doorgangskampen in Nederland Joden gedeporteerd. De meeste deportaties gingen naar een vernietigingskamp in Oost-Europa.
→ Noem eerst de naam van een doorgangskamp in Nederland.
→ Noem daarna de naam van een vernietigingskamp in Oost-Europa.

Gebruik bron 17.

- 1p 33 Anne Frank schrijft over een belangrijke militaire gebeurtenis.
→ Noem de naam waaronder de gebeurtenis bekendstaat.

Gebruik bron 18.

- 1p 34 De bron gaat over een gevangenenkamp.
Wie waren de gevangenen in dit soort kampen? En wie waren de bewakers?

	gevangenen	bewakers
A	Indonesiërs	Duitsers
B	Indonesiërs	Nederlanders
C	Nederlanders	Duitsers
D	Nederlanders	Japanners

Gebruik bron 19.

- 1p 35 Iemand beweert dat de gebeurtenis op de foto **niet** past bij een rechtsstaat.
→ Geef een argument dat deze bewering ondersteunt.

bron 15

Een propagandaposter uit de Sovjet-Unie:

Toelichting

Bij de poster hoort de tekst: Leve het eenheidsfront van de vrijheidslievende naties tegen de fascistische indringers (= nazi-Duitsland)!

Op de achtergrond zijn de vlaggen van Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie te zien.

bron 16

In een dagboek vertelt een vrouw over een bezoek aan een rechtbank in Duitsland (1944):

Je kunt zoiets niet navertellen. Zeven verdachten. Zeven doodvonnissen. En het publiek zit erbij alsof het een circusvoorstelling was. Niemand was schuldig. Niet een van de zeven. Niet de jonge muziekstudente die men ervan beschuldigd had dat ze een communist in huis zou hebben. "Wel juffrouw, u zult er wel met meer dan één geslapen hebben", spotte de rechter. En de toeschouwers grinnikten vermaakt. Wil iemand zich verdedigen dan wordt hem de mond gesnoerd. Vijf minuten later was ze gevonnist. Ter dood veroordeeld.

bron 17

Een fragment uit het dagboek van Anne Frank (1944):

"Dit is de dag" zei de Engelse radio. En terecht, 'dit is de dag', de invasie is begonnen! Het Achterhuis is in opschudding. Zou de lang verwachte bevrijding dan echt komen? Zou dit jaar, 1944, ons de overwinning schenken?

bron 18

Een herinnering aan een kamp in Indonesië (1942-1945):

Ik was toen zes en zat al op de meisjesafdeling van het kamp. Ik werd 's morgens opgehaald en moest toekijken hoe mijn moeder gestraft werd. Zij moest op haar knieën zitten, met gestrekte armen een stok horizontaal hoog houden. Als zij van vermoeidheid wat in elkaar zakte, sloegen de kampbewaarders haar. Ik weet niet hoelang dit geduurd heeft. Lang, dat weet ik wel.

bron 19

Een foto gemaakt in Zuid-Holland vlak na de bevrijding van Nederland (1945):

Toelichting

De twee vrouwen rechts zijn kaalgeschoren, omdat ze een liefdesrelatie met Duitse soldaten hebben gehad.

De man in de witte jas is een kapper die de vrouwen heeft kaalgeschoren.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.